Vihreä kasvu
Tiina Haapasalo

22.11.2023

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle

TEN-T suuntaviiva-asetuksen kehittäminen jatkokirjelmä UJ 35/2023 vp

Valtioneuvosto tarkentaa jatkokirjelmässä aikaisempia kantojaan ehdotuksen jatkokäsittelyyn. Valtioneuvosto katsoo, että sotilaallisen liikkuvuuden tarpeet on huomioitava kattavammin TEN-T-verkkoa kehitettäessä, mukaan lukien strategisesti tärkeät Pohjois-Euroopan alueet. TEN-T-asetuksen karttojen laajuutta olisi arvioitava sotilaallisen liikkuvuuden tarpeiden näkökulmasta ja mahdollisesti tulevat sotilaallisen liikkuvuuden rahoitushaut hyödynnettävä täysimääräisesti.

Elinkeinoelämän keskusliitto on kannattaa valtioneuvoston tarkennusta. EU:lla on Suomessa yli tuhat kilometriä maarajaa Venäjän kanssa. Sotilaallinen liikkuvuus sekä NATOn laajeneminen Suomeen ja Ruotsiin edellyttävät kriittiseltä infrastruktuurilta laajuutta ja laatua alueella ja parantavat koko EU:n turvallisuutta.

Lisäksi Pohjoisen luonnonvarat, mineraalit ja puhtaan energian investoinnit edistävät laajasti EU:n strategisen autonomian ja Green Deal-ohjelman toteutumista ja edellyttävät toimivia kuljetusyhteyksiä.

EU:n liikenneinfran rahoittamisessa on priorisoitava huolto- ja toimintavarmuutta ja häiriönsietokykyä ja kasvatettava sotilaallisen liikkuvuuden rahoitusta. Verkkojen Eurooppa-rahoitusvälineen kriteerien on vastattava paremmin kansainvälisen saavutettavuuden, strategisen autonomian ja kriisinkestävyyden tarpeita.

Hakujen yhteydessä on kehitettävä kriteerejä myös tieinfran ja hyöty-kustannusanalyysien osalta. Liikenneinfran rahoituskriteerinä eurooppalaisen lisäarvon osoittaminen kustannus-hyötyanalyysin perusteella on pysyvästi Suomelle epäedullinen. Kustannus-hyöty analyyseissä vaadittavia liikennemääriä ei Suomen kaltaisessa suuressa ja harvaan asutussa maassa synny vastaavalla tavoin kuin keskisessä Euroopassa. Liikenneväylien laadusta ei voida tinkiä, joten rahoituskriteerejä tulee kehittää niin, että jatkossa huomioidaan paremmin erilaiset olosuhteet jäsenmaissa.

Tieinfran tulisi olla laajemmin tukikelpoinen Verkkojen Eurooppa-rahoitusvälineessä. Tieliikenne on muuttumassa päästöttömäksi EU:n ilmastopolitiikan ja 55-valmiuspaketin myötä. Ilmastosyyt, tieliikenteen vahva kysyntä ja sotilaallinen kaksoiskäyttö ovat hyvä peruste priorisoida tieinfran rahoitusta muiden liikennemuotojen rinnalla.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK
PL 30 · Eteläranta 10, 00131 Helsinki · Puhelin 09 42020
etunimi.sukunimi@ek.fi · www.ek.fi · Y-tunnus 1902799-1 · Kotipaikka Helsinki